Opłata pocztowa opł. ryczałtem.

Nr. 1—2. — 1936. Rok XX.

CZASOPISMO ADWOKATÓW POLSKICH

ORGAN

ZWIĄZKU ADWOKATÓW POLSKICH

Członkowie Związku A. P. otrzymują bezpłatnie.

Korespondencje do Redakcji: Lwów, Zimorowicza 5 II p.— Tel. Redakcji i Prezydjum Związku 209-20.

Dwudziestopięciolecie.

W bieżącym roku mija dwadzieściapięć lat od założenia Związku Adwokatów Polskich.

Dwadzieściapięć lat pracy nad zorganizowaniem i zespoleniem adwokatury polskiej naprzód poprzez wszystkie zabory, a potem od wskrzeszenia Państwa poprzez wszystkie stronnictwa i przynależności polityczne.

Przez dwadzieściapięć lat dążył Związek pod przewodem swego Prezesa ś. p. Antoniego Dzięndzielewicza do takiego podniesienia etyki, intelektu i wiedzy prawniczej adwokatury polskiej, któreby jej zapewniało prymat wśród adwokatury a przodujące stanowisko w społeczeństwie i Państwie.

Myślą ś. p. Antoniego Dzięndzielewicza było, ażeby adwokaturę polską przez dźwignięcie jej na wysoki poziom moralny, umysłowy i zawodowy postawić na świeczniku Narodu, nadać jej rolę kierowniczą w samym zawodzie i w społeczeństwie, stworzyć z niej awangardę Narodu.

Dla tych celów Związek Adwokatów Polskich miał się stać zrzeszeniem elity adwokatury polskiej, promieniującej przymiotami umysłu i charakteru, miał być zbiornikiem tych elementów w adwokaturze, w których pulsuje wyższa myśl służenia sprawie publicznej, bez względu na różnice przekonań politycznych.

Związek Adwokatów Polskich wychodził na szerszą arenę przez organizowanie Ogólnych Zjazdów całej adwokatury polskiej, których celem było przed wojną jej narodowe zjednoczenie a po wojnie zespolenie organizacyjne w Państwie oraz wytyczenie tych zasad i haseł, które miały być podstawą nowego jednolitego państwowego ustroju adwokatury.

Zjednoczenie narodowe adwokatury polskiej wszystkich zaborów przed wojną, zogniskowane w Pierwszym Zjeździe Adwokatów Polskich we Lwowie w roku 1914, dało bezwzględnie wyniki pozytywne.

Produktywną też okazała się długoletnia praca przygotowawcza do kodyfikacji ustroju adwokatury i opracowywanie projektów ustawy normu-

jącej samorząd adwokatury na podstawie tez uchwalanych na Ogólnych Zjazdach całej adwokatury polskiej.

Prace te znalazły częściowy wyraz w obowiązującem prawie o ustroju adwokatury, jakkolwiek niektórych istotnych zasad projektów Związku Adwokatów Polskich w ustawie nieprzyjęto, a to przedewszystkiem warunku aplikacji sądowej, poprzedzającej aplikację adwokacką, a zakończonej egzaminem i innych warunków mających na celu selekcję przyrostu w adwokaturze.

Związek stworzył żywy kontakt pomiędzy adwokaturą poszczególnych dzielnic i przez częste Zjazdy, komunikowanie się osobiste i pisemne zbliżenie adwokatury wyrosłej w odmiennych środowiskach, niwelację pojęć zawodowych a w następstwie dziś już dokonane międzydzielnicowe zespolenie adwokatury polskiej.

Wpływ i znaczenie Związku Adwokatów Polskich w dziedzinie prawa i wymiaru sprawiedliwości w Państwie naszem były przez kilkanaście lat poważne i osłabły dopiero w ostatnich kilku latach na skutek ogólnego nastawienia urzędowych czynników wymiaru sprawiedliwości do adwokatury. Nie pozostaje to w żadnym związku ze zmianami ustrojowemi w Państwie, lecz jest wypływem polityki resortowej administracji wymiaru sprawiedliwości.

Odgrodzenie staranne adwokatury od sądownictwa i przecięcie tych węzłów, które je z adwokaturą łączyły, odgraniczenie ścisłe od notarjatu, który wyniesiono na piedestał zaufania publicznego i zaufania ze strony Państwa, pierwotny zamiar odebrania adwokaturze samorządu zawodowego a następnie przyznanie mu tegoż samorządu za cenę pozbycia się ingerencji w sprawy zawodowe adwokatury i pozostawienie jej własnemu losowi, pomijanie postulatów adwokatury i jej opinji, wskazują na tego rodzaju ustosunkowanie się kompetentnych Władz do adwokatury, które utrudnia Związkowi Adwokatów Polskich w ostatnich latach rozwinięcie szerszej działalności.

Te względy nie mogą jednak wstrzymać pracy Związku Adwokatów Polskich nad udoskonaleniem adwokatury polskiej, nie mogą odebrać jej polotu, wiary w swe posłannictwo, przeświadczenia, że dane jej będzie odegrać w przyszłości godną rolę, jeżeli siłą charakteru, wysoką etyką i szerokim umysłem na to zasłuży.

Pracy na tym skromnym odcinku Związku Adwokatów Polskich ś. p. Antoni Dzjędzielewicz poświęcił swe życie a jego współpracownicy sporo trudu.

Z upływem ćwierćwiecza istnienia Związku, przenosi się w roku bieżącym Zarząd Główny do Warszawy i to nie owczym trybem skumulowania wszystkich zrzeszeń w stolicy Państwa, ale po dojrzałej rozwadze i uwzględnieniu wszelkich okoliczności, w tej nadziei i w tej myśli, że przez zmianę siedziby, rozwój Związku nie tylko nie zostanie wstrzymany, ale otrzyma nowe pędy.

Memorjał

Związku Adwokatów Polskich w sprawie nowelizacji Kodeksu Postępowania Cywilnego.

W związku z akcją wszczętą przez Ministerstwo Sprawiedliwości w sprawie nowelizacji kodeksu postępowania cywilnego, mamy zaszczyt przedłożyć projekt zmian kodeksu postępowania cywilnego, opracowany na podstawie wniosków poszczególnych naszych Oddziałów.

Projekt nasz oparty jest na doświadczeniach praktyki i ma na celu usunąć niedogodności i uciążliwości postępowania cywilnego, nie tykając narazie kwestyj zasadniczych, na których oparty jest kodeks postępowania cywilnego w postępowaniu egzekucyjnem, jako to systemu zabezpieczenia i zaspokojenia wierzycieli z egzekucji, instytucji komorników i t. p.

Główne tezy naszego projektu są następujące:

1. Zastępstwo stron przez adwokatów przed Sądami Okręgowemi jako drugą instancją.
2. Zniesienie przepisów o obraniu miejsca zamieszkania.
3. Przywrócenie ferji sądowych.
4. Wprowadzenie obligatoryjnej odpowiedzi na pozew w sądzie okręgowym.
5. Zmiana przepisów o doręczaniu i zaskarżaniu wyroków.
6. Unormowanie sprawy terminów do zażalenia na postanowienia wydane na rozprawie.
7. Wprowadzenie trzeciej instancji kasacyjnej w postępowaniu egzekucyjnem.
8. Urządzenie hal licytacyjnych
9. Zniesienie ograniczeń zarządu przymusowego.

Prosimy o wzięcie pod rozwagę w akcji nowelizacyjnej kodeksu postępowania cywilnego, naszego projektu jako materjału do skodyfikowania zmian kodeksu postępowania cywilnego.

Zarząd Główny Związku Adwokatów Polskich.

Projekt

nowelizacji Kodeksu Postępowania Cywilnego.

CZĘŚĆ I.

Wartość przedmiotu sporu.

W n i o s e k : Art. 19 zmienia się w ten sposób, iż wartość przedmiotu sporu stanowi przy umowach zawartych na czas oznaczony suma czynszu za czas, na jaki umowę zawarto, przy umowach zaś zawartych na czas nieoznaczony suma czynszu za czas potrzebny do wypowiedzenia, najmniej za jeden miesiąc.

U z a s a d n i e n i e : Przepis art. 19 stanowiący, iż wartość przedmiotu sporu stanowi suma czynszu za jeden rok, chyba, że chodzi o krótszy czas sporny, jest niezrozumiały i bywa najrozmaiciej interpretowany.

W n i o s e k : W art. 22 skreśla się § 4.

U z a s a d n i e n i e : W ten sposób będzie dopuszczalne zażalenie co do wartości przedmiotu sporu, co ważne jest z tego powodu, iż bardzo często zachodzą wypadki błędnego ustalenia tej wartości przez sądy pierwszej instancji, wskutek czego odjęta zostaje stronie możność zaskarżenia wyroku.

Zastępstwo stron przez pełnomocników.

W n i o s e k : Art. 86 § 1 otrzymuje brzmienie następujące: „Zastępstwo stron przez adwokatów obowiązuje w postępowa-

niu przed Sądem Najwyższym, Sądami apelacyjnemi i Sądami okręgowemi; w sprawach wszczętych przed Sądami grodzkimi zastępstwo przez adwokatów obowiązuje, poczynając od założenia środka odwoławczego do Sądu okręgowego".

Uzasadnienie: Udział adwokatów w Sądzie okręgowym jako drugiej instancji jest nietylko pożądany, ale i konieczny, zwłaszcza, iż do drugiej instancji dochodzą przeważnie sprawy zawiłe. Ponadto ułożenie skargi apelacyjnej i zastępstwo przy rozprawie wymaga znajomości przepisów tak prawa materjalnego, jak i procesowego, a nieznajomość tychże przepisów narazić może stronę na szkodę wobec konieczności sprecyzowania podstaw i wniosków apelacyjnych (art. 395) oraz wobec związania Sądu odwoławczego wnioskami apelacyjnymi (art. 408). Uwagi powyższe odnoszą się również do postępowania na skutek zażalenia, gdyż i ten środek odwoławczy musi czynić zadość formalnym wymaganiom.

Koszty procesu.

Wniosek: W art. 105 skreśla się słowa: „rażącą ich".

Uzasadnienie: Wymóg „rażącej winy" czyni zastosowanie przepisu art. 105 iluzorycznem, gdyż wypadek „rażącej winy" po stronie świadka, biegłego lub zastępcy strony zachodzi zupełnie wyjątkowo, przeważnie wtenczas, gdy osoby te świadomie ze złej woli wywierają pewien wpływ na proces. W razie pozostawienia wymogu samej winy, sędzia osądzi należycie w każdym poszczególnym wypadku, kiedy osoby trzecie mają ponieść koszty.

Prawo ubogich.

Wniosek: Art. 112 otrzymuje następujące brzmienie: „Przyznania prawa ubogich domagać się może osoba fizyczna lub prawna, która wykaże na podstawie zaświadczenia władzy publicznej o jej stanie rodzinnym, majątku i dochodach, iż bez uszczuplenia koniecznego dla siebie i rodziny utrzymania nie jest w możności ponieść kosztów prowadzenia procesu".

Uzasadnienie: Wymóg „zupełnego ubóstwa" stał się powodem zbyt rygorystycznego stosowania tego przepisu i odmawiania przez sądy przyznania prawa ubogich w tych wypadkach, w których stronie braknie wszelkich funduszów na opędzenie kosztów związanych z procesem.

Wnioski: W art. 120 § 2 dodaje się na końcu następujące słowa: „oraz przyznać adwokatowi ustanowionemu po myśli art. 116/3 bezpośrednio wynagrodzenie w osobnem postanowieniu".

Art. 121 skreśla się.

Uzasadnienie: Praktyka w tym kierunku istnieje co do kosztów na rzecz Skarbu Państwa, słusznem jest więc, aby tego rodzaju postanowienie istniało także i dla kosztów adwokackich. Przyznanie tych kosztów osobnem postanowieniem zalecałoby się z tego powodu, gdyż praktyka wykazuje, że komornicy przesyłają koszty przyznane adwokatowi wprost stronie i adwokat kosztów tych następnie odebrać nie może. Często zdarza się również, że niesumienne strony z pominięciem adwokata ściągają koszty, przyczem poparcie znajdują te osoby w znanem orzeczeniu Naczelnej Rady Adwokackiej, które nakazuje wydawać stronom bez zastrzeżeń tytuły wykonawcze.

Doręczenia.

Wnioski: Uchyla się art. 145 i drugie zdanie art. 432 § 1.

Uzasadnienie: Przepisy art. 145 i 432 § 1 zdanie drugie nakładają na strony obowiązek trzykrotnego obierania miejsca zamieszkania w toku jednego procesu, co połączone jest z niedogodnościami i kosztami. Przepisy te są niewłaściwe, skoro w całem Państwie poczta jest instytucją dobrze zorganizowaną i funkcjonującą wzorowo. Przepisy te są tembardziej niezrozumiałe, iż obowiązek obrania miejsca zamieszkania nie istnieje w sądzie grodzkim, gdzie niema przymusu adwokackiego, a istnieje w sądzie okręgowym i sądach wyższych, w których przymus adwokacki obowiązuje, a notoryjne jest, iż adwokaci mieszkają w miejscowościach, gdzie stosunki pocztowe są należycie unormowane i gdzie doręczanie przesyłek sądowych nie natrafia na żadne przeszkody.

Ferje sądowe.

Wniosek: Przywraca się uchylone postanowienia art. 184 do 188 o ferjach sądowych w pierwotnem brzmieniu.

Uzasadnienie: Stosunkowo krótki żywot K. P. C. ujawnił w całej rozciągłości ujemne skutki spowodu braku postanowień o ferjach sądowych. Praktyka wykazała, że załatwienie sprawy w sądzie w niczem nie zyskało na przyśpieszeniu, gdyż tak sędziowie, jak i personal sekretarjacki sądów, korzystają w czasie od 15 czerwca do 31 sierpnia z wypoczynkowych urlopów, natomiast brak postanowień o ferjach sądowych daje się dotkliwie odczuć adwokatom, którzy nie mając przeważnie środków na zaangażowanie zastępcy, muszą zrezygnować z wypoczynkowych urlopów. Zniesienie feryj sądowych połączone jest nietylko z niedogodnościami dla adwokatów,

ale i dla całej ludności. Polska jest krajem rolniczym i w czasie feryj sądowych odbywają się żniwa, które z natury rzeczy są dla ludności i dla Państwa ważniejsze, niż procesy. Ludzie zajęci żniwami w okresie tym nie mogą oczywiście pilnować w sądzie swych praw, a świadków nie należy odrywać od ich prac w polu, by udawali się do odległego nieraz sądu celem składania zeznań. Okres feryj sądowych jest zarazem okresem urlopów drugiej znacznej części ludności, a to inteligencji zawodowej i młodzieży, która przebywa poza swą zwykłą siedzibą i sprawami sądowemi zajmować się nie może. Dlatego też należałoby przywrócić przepisy o ferjach sądowych, które są wyrazem pewnej kultury procesowej i które znane są prawie wszystkim ustawom procesowym Europy.

Pozew.

W n i o s e k: W art. 206 § 2 dodaje się na końcu słowa: „i o sporządzenie uzasadnienia wyroku".

U z a s a d n i e n i e: Brak tego postanowienia spowodowany względami odciążenia sądów nie pozwala korzystać stronie w całej pełni z dobrodziejstw postępowania w nieobecności. Od strony wymaga się w ten sposób by wiedziała, co się w jej nieobecności dzieje. Wniosek ten jest t y l k o e w e n t u a l n y w razie nieprzyjęcia niżej umotywowanego wniosku o doręczaniu z urzędu wyroków. Uwagi te są aktualne także dla wniosku z art. 224 K. P. C.

Odpowiedź na pozew.

W n i o s e k: Art. 22 zmienia się w ten sposób, iż wprowadza się obligatoryjną odpowiedź na pozew w sprawach przed Sądami okręgowemi pod rygorem wyroku zaocznego.

U z a s a d n i e n i e: Odpowiedź na pozew przyjęta we wszystkich projektach K. P. C. uważana była przez twórców tych projektów za „kręgosłup struktury procesu". Obligatoryjna odpowiedź na pozew przyczynia się do przyśpieszenia postępowania, precyzyjnego ujęcia punktów spornych i skoncentrowania rozprawy. Jeśli wprowadzi się tę instytucję, natenczas w znacznej części wypadków będzie można rzeczywiście załatwić sprawę na jednej rozprawie w myśl art. 227, gdyż sędzia, znając dość wcześnie przed rozprawą zarzuty strony pozwanej, będzie mógł należycie zapoznać się ze sprawą, dołączyć do akt sprawy powołane przez strony dokumenty, a nawet wezwać świadków i strony. Natomiast wedle dziś obowiązujących przepisów, skoro dopiero w terminie rozprawy można do protokołu podawać zarzuty, oczywistem jest, że proces musi ulec przewleczeniu.

Zamknięcie rozprawy.

W n i o s e k: Wprowadza się przepis analogiczny do przepisu art. 351 K. P. K., iż przewodniczący przed zamknięciem rozprawy zapytuje strony, czy mają złożyć jeszcze jakieś oświadczenia i czy życzą sobie uzupełnienia postępowania.

U z a s a d n i e n i e: Zamknięcie rozprawy nie powinno stron zaskakiwać. Jeżeli Sąd uznając sprawę za dojrzałą do rozstrzygnięcia, ujawnia swoje zdanie, stronie winna być dana możność zajęcia pewnego stanowiska, postawienia pewnych wniosków i ofiarowania dowodów tembardziej, iż art. 404 K. P. C. ogranicza możność dopuszczenia dowodów w postępowaniu apelacyjnem.

Doręczanie wyroków.

a) P o s t ę p o w a n i e p r z e d S ą d a m i O k r ę g o w e m i.

W n i o s k i: Art. 350 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie: „Wyrok z uzasadnieniem sporządza się na piśmie".

Art. 354 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Wypis wyroku z uzasadnieniem powinien być z urzędu doręczony stronom.

„§ 2. Sekretarz sądu podpisuje wypisy wyroków, jak również odpisy całego wyroku lub tylko jego sentencji, jak i wydaje zaświadczenia prawomocności wyroków".

U z a s a d n i e n i e: Przepisy dotychczasowe o niedoręczaniu z urzędu wyroków i sporządzaniu uzasadnienia tylko na wniosek, podyktowane były tendencją odciążenia sądów. Przepisy te winny ulec zmianie, gdyż uzasadnianie i doręczanie z urzędu wyroków jest wskazane tak ze względu na wymiar sprawiedliwości, jak i uzasadnione interesy stron, a wobec tych względów, względy odciążenia sądów ustąpić winny na dalszy plan. Za zmianą dotychczasowych odnośnych przepisów przemawia, co następuje:

1. Każdy wyrok stwierdza, a niekiedy nawet stwarza, pewne prawa i obowiązki, które powinne być stwierdzone dokumentem. Dlatego też stan dotychczasowy sprzeciwia się zdrowemu poczuciu społeczeństwa, jeśli strona uiszcza opłatę sądową, i to opłatę w znacznej wysokości, przysługuje jej bezwzględnie prawo, aby ze strony sądu otrzymała nietylko rozstrzygnięcie, ale także wiedziała, na jakiej podstawie rozstrzygnięcie nastąpiło. Ponadto uzasadnianie wyroków jest konieczne ze względu na kwestję rei iudicatae. Jeżeli uzasadnienie wyroku nie nastąpiło, nie można ustalić, czy została sprawa prawomocnie osądzona, czy też nastąpiło oddalenie powództwa z przy-

czyn wykluczających w przyszłości podniesienie zarzutu sprawy prawomocnie osądzonej. Przyczynami temi mogą być względy formalne jak i inne przyczyny, w szczególności zaś przedwczesność pozwu, przyczem w ostatnim wypadku uzasadnienie wyroku jest tem ważniejsze, iż K. P. C. nie zna instytucji wyroku oddalającego pozew „na razie“, lecz oddalenie wyroku z powodu przedwczesności pozwu następuje w tej samej formie, co z innych przyczyn. Również o ile chodzi o wykonywanie wyroków zagranicą, konieczne jest uzasadnienie wyroku, gdyż bez przedłożenia wyroku wraz z uzasadnieniem nie uzyska się zagranicą klauzuli egzekucyjnej. Uzasadnienie jest dalej niezbędnie konieczne ze względu na postępowanie egzekucyjne i upadłościowe, gdyż w postępowaniach tych stopień, w którym następuje zaspokojenie, zależy od rodzaju pretensji, a jakiego rodzaju pretensja jest, wynikać może tylko z uzasadnienia.

Ważne specjalnie jest uzasadnienie wyroku w związku z nowemi ustawami ulgowemi dla rolnictwa, gdyż chodzi o ustalenie w uzasadnieniu, z jakiego czasu pretensja pochodzi, jak i jakiego rodzaju jest pretensja (art. 7 rozp. Prez. Rz. P. z 24. X. 1934 r.). Konieczność posiadania wyroku i znajomości uzasadnienia okazać się może w długi czas po wydaniu wyroku, nieraz po latach i strona, która ma tylko tydzień czasu do żądania uzasadnienia wyroku, tego w tym krótkim czasie w żaden sposób przewidzieć nie może.

2. Przepisy dotychczasowe wywołują umniejszenie poczucia odpowiedzialności u sędziów, gdyż sędzia wyrokujący o wiele powierzchowniej ujmuje sprawę, jeśli przypuszcza, że nie zajdzie konieczność uzasadnienia wyroku, względnie tylko liczy się z tą ewentualnością. Ponadto, jak doświadczenie wykazuje, sędziowie uważają się poprostu za pokrzywdzonych, a odnośne osoby za złośliwe, jeśli żądają uzasadnienia wyroku, a po otrzymaniu uzasadnienia nie wnoszą środków odwoławczych.

3. Dotychczasowe przepisy przewlekają postępowanie i są jakby stworzone dla niesumiennych stron, mających ten właśnie cel na oku, gdyż w wypadku zaskarżenia wyroku od przejścia sprawy z jednej instancji do drugiej, mija bardzo długi okres czasu. I tak po sporządzeniu wyroku, strona zgłasza wniosek o sporządzenie uzasadnienia, zazwyczaj nieopłacony, po pewnym czasie następuje wezwanie sądu o zapłatę, a dopiero po wpływie opłaty następuje wygotowanie uzasadnienia wyroku przez sędziego, a następnie doręczenie go stronom. Znowu wpływa skarga apelacyjna bez opłaty, nowe wezwanie o opłatę, a jeżeli w międzyczasie wpłynie wpadkowy wniosek o udzielenie prawa ubogich, sprawa wstrzymuje się na nieokreślony wprost okres czasu.

b) Postępowanie przed Sądami grodzkimi.

W n i o s e k : Art. 389 skreśla się.

U z a s a d n i e n i e : jak wyżej pod *a)*.

W każdym razie niezależnie od sprawy zmiany przepisów o doręczeniu wyroków w Sądzie okręgowym, winien być przepis art. 389 skreślony spowodu postanowienia, iż uzasadnienia wyroku nie doręcza się stronie, tylko zawiadamia się ją o sporządzeniu uzasadnienia. Przepis ten jest utrudnieniem wielkiem dla stron, gdyż badanie i odpisywanie uzasadnienia jest niewygodne i mozolne, szczególnie dla zamiejscowych stron i adwokatów.

c) Postępowanie przed Sądem Najwyższym.

W n i o s e k : Art. 441 § 2 otrzymuje brzmienie: „Orzeczenia Sądu Najwyższego doręcza się stronom z urzędu wraz z uzasadnieniem.

U z a s a d n i e n i e : Przepis art. 441 § 2 o niedoręczaniu stronom orzeczeń Sądu Najwyższego jest specjalnie niezrozumiały, a nawet szkodliwy. Jeżeli jakieś orzeczenie — to w każdym razie orzeczenia Sądu Najwyższego — powinne być z urzędu doręczane stronom, gdyż są tak ważne i pouczające, że jak największa ilość obywateli powinna je znać. Za zmianą odnośnego przepisu przemawiają także względy ujednostajnienia orzecznictwa.

Wykonalność wyroków.

W n i o s e k : W art. 355 l. 5 dodaje się słowa: „chyba, że pozwany przed zamknięciem rozprawy oświadczy gotowość złożenia zabezpieczenia“.

U z a s a d n i e n i e : Bezwzględna wykonalność wyroków, wydawanych w sprawach handlowych, przynosi w praktyce wielkie szkody pozwanym, którzy muszą zapłacić przysądzone powodom od nich kwoty pomimo, iż następnie w Sądzie wyższym uzyskać mogą zmianę niekorzystnego dla nich wyroku, w którym to wypadku w razie złych stosunków majątkowych powodów, uiszczonych kwot odebrać nie mogą. Jeżeli natomiast pozwany będzie mógł się uchylić od egzekucji nieprawomocnego wyroku przez złożenie do depozytu sądowego sumy, którą sąd oznaczy — wówczas powód będzie miał pewność ściągnięcia

roszczenia, jeśli wygra spór i w dalszej instancji, a pozwany uchroni się od szkody.

Wyroki zaoczne.

Wniosek: Dodaje się przepis art. 367 *a)* o następującem brzmieniu:

„Przepisy art. 363 do 367 nie obowiązują w postępowaniu przed Sądem okręgowym".

Uzasadnienie: Jeśliby wprowadzono w postępowaniu przed sądami okręgowemi obowiązkową odpowiedź na pozew, możność zaskarżania wyroków zaocznych musiałaby być oczywiście bardzo ograniczona, w szczególności w postępowaniu przed sądami okręgowymi nie mogłyby znaleźć zastosowania przepisy o sprzeciwie (art. 363 do 367).

Wniosek: Skreśla się art. 363 § 2.

Uzasadnienie: Skreślenie tego przepisu winno nastąpić w razie zmiany przepisów o doręczaniu wyroków.

Apelacja.

Wniosek: Skreśla się art. 393 § 2.

Uzasadnienie: jak wyżej w sprawie zmiany przepisów o doręczaniu wyroków.

Wniosek: W art. 412 § 1 wprowadza się drugie zdanie następującej treści:

„Sąd, któremu została sprawa odesłana, związany jest wykładnią prawa, zawartą w orzeczeniu Sądu Apelacyjnego".

Uzasadnienie bliższe jest zbyteczne, gdyż oczywistem jest, że należy wprowadzić przepis ten analogicznie do art. 438 K. P. C.

Uzasadnienie: W art. 421 § 2 skreśla się słowa: „wydane bez rozprawy".

Uzasadnienie: Ponieważ do postanowień należy stosować odpowiednio przepisy o wyrokach (art. 378 K. P. C.), przeto na wypadek zmiany przepisów o doręczaniu wyroków, tak postanowienia wydane bez rozprawy, jak i postanowienia wydane na rozprawie, doręczane będą wraz z uzasadnieniem (art. 379 K. P. C.) stronom z urzędu i termin do wniesienia zażalenia biec będzie w obu wypadkach od dnia doręczenia postanowienia.

Na wypadek nieprzeprowadzenia zmiany przepisów o doręczaniu wyroków, wymaga sprawa w każdym razie jasnego unormowania, gdyż obecnie, o ile chodzi o terminy do wniesienia zażalenia na postanowienia wydane na rozprawie, panuje najzupełniejszy chaos i strony bądź wnoszą o sporządzenie uzasadnienia tych postanowień analogicznie jak przy wyrokach, bądź wnoszą zażalenie w terminie tygodniowym od ogłoszenia postanowienia, nie znając zupełnie tegoż uzasadnienia.

Postępowanie nakazowe i upominawcze.

Wniosek: Art. 463 § 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Nakaz od chwili wydania stanowi tytuł zabezpieczenia, bez zaopatrzenia klauzulą wykonalności i t. d.".

Uzasadnienie: W praktyce żąda się, aby nakazy jako tytuły zabezpieczenia zaopatrzone były ze względu na przepis art. 526 K. P. C. w klauzulę wykonalności, co nie jest słuszne, gdyż nadanie tej klauzuli sprzeczne jest z istotą zabezpieczenia i nastąpić winno z chwilą prawomocności nakazu, a przy wekslach i czekach z upływem terminu udzielonego do zaspokojenia roszczenia.

Wniosek: W przepisach wprowadzających K. P. C., a to przepisach szczególnych dla okręgu sądów apelacyjnych w Poznaniu, Toruniu i Katowicach należy uzupełnić postanowienia o postępowaniu nakazowem i upominawczem w tym kierunku, że w postępowaniach tych dopuszczalne jest także domaganie się przeciw mężowi ścierpienia egzekucji w majątek żony.

Uzasadnienie: W odnośnych postanowieniach powstała widocznie przez przeoczenie luka, której uzupełnienie w powyższym kierunku jest koniecznem ze względu na ustawodawstwo małżeńskie, obowiązujące na Ziemiach Zachodnich.

Przepisy wprowadzające.

Wniosek: W art. X. § 1 skreśla się zdanie pierwsze.

Uzasadnienie: W ten sposób stwarza się przymus adwokacki w sprawach małżeńskich niemajątkowych, które z uwagi na doniosłość dla stron orzeczeń w tych sprawach oraz na poważne skutki majątkowe, jakie pociągają za sobą orzeczenia w tych sprawach, tudzież skomplikowane sytuacje faktyczne i prawne, wymagające znajomości prawa, uzasadniają obowiązkowe zastępstwo stron przez adwokatów.

CZĘŚĆ II.

Postępowanie egzekucyjne i zabezpieczające.

Przepisy ogólne.

Wniosek: W art. 513 skreśla się § 2.

Uzasadnienie: Praktyka wykazała, iż w sprawach egzekucyjnych należy wprowadzić trzecią instancję, oczywiście jeżeli przy danej wartości przedmiotu sporu

dopuszczalna jest skarga kasacyjna (art. 425) i jeżeli wogóle wniesienie środka odwoławczego jest możliwe (art. 513 § 1). Zmiana dotychczasowych przepisów podyktowana jest tem, iż sprawy egzekucyjne są przeważnie bardzo zawiłe tak, że na tle stosowania drugiej części K. P. C. powstaje cały szereg wątpliwości i na obszarach sądów okręgowych, a nawet grodzkich, wytwarza się wręcz odmienna praktyka, wobec czego ze względów ujednostajnienia orzecznictwa, należy dać w tych sprawach możność wypowiedzenia się Sądowi Najwyższemu. Nie wydaje się również słuszne, aby stronie, której przysługuje prawo do skargi kasacyjnej w każdej sprawie, której wartość przedmiotu zaskarżenia przenosi 500 złotych, odjąć to prawo w wypadkach, w których w grę nieraz wchodzą ogromne sumy. Instytucja kaucji kasacyjnej i wykonalność postanowień drugiej instancji staną się rękojmią tego, iż skarga kasacyjna nie będzie środkiem dla przewleczenia sprawy, ale wnoszona będzie w tych tylko wypadkach, w których uzasadniony interes strony tego wymaga.

Na wypadek gdyby niniejsze słuszne postulaty nie zostały zrealizowane, należałoby w każdym razie dopuścić przynajmniej wnoszenie zażaleń do sądów apelacyjnych jako trzeciej instancji.

W n i o s e k: W art. 524 dodaje się zdanie drugie o następującem brzmieniu: „Prawo to odnosi się również do egzekucji kosztów przyznanych od przeciwnika strony ubogiej".

U z a s a d n i e n i e: Podobne słuszne postanowienie zamieszczone było w niemieckiej procedurze cywilnej, a uzupełnienie przepisu art. 524 pozostaje również w związku z projektowaną zmianą przepisów o prawie ubogich i przyznawaniu kosztów adwokatowi strony ubogiej w osobnem postanowieniu.

Klauzula wykonalności.

W n i o s e k: W art. 534 § 1 słowa: „Jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego" zastępuje się słowami: „Jeżeli po wniesieniu pozwu".

U z a s a d n i e n i e n i e: Przyjęcie zasady, znanej niemieckiej ustawie, iż dla oceny sprawy miarodajną jest zawisłość sporu, wskazane jest z tego powodu, iż dzisiejszy stan sprawy utrudnia wierzycielom egzekucję, a ułatwia nieuczciwym dłużnikom udaremnianie egzekucji, gdyż w razie przejścia uprawnień i obowiązków na inną osobę w t o k u sporu, konieczne jest wniesienie nowego pozwu.

Egzekucja z ruchomości.

W n i o s e k: Art. 601 § 1 otrzymuje brzmienie: „Licytacja odbędzie się w sądowej hali licytacyjnej".

U z a s a d n i e n i e: Przepis dotychczasowy art. 601 § 1 stał się przyczyną, iż egzekucja z ruchomości pozostaje w największej części wypadków bezskuteczną. Wyznaczenie licytacji w miejscu, gdzie się ruchomości znajdują, prowadzi do tego, iż licytacja z reguły nie może się odbyć z powodu braku kupców, gdyż wiadomość o licytacji nie dociera do wiadomości szerszego grona osób, a odnośny przepis stwarza tylko dogodne pole do nadużyć ze strony nieuczciwego dłużnika jak i osób, trudniących się zawodowo kupowaniem ruchomości na licytacjach (t. zw. hjen licytacyjnych).

Tym brakom zaradzi przepis o halach licytacyjnych w gmachu sądowym, w których licytacja odbywać się będzie pod kontrolą sądu. Za zmianą dotychczasowych przepisów przemawia także i ta okoliczność, że oporny dłużnik, któremu grozi przewiezienie ruchomości do hali, dążyć będzie raczej do zaspokojenia wierzyciela przed licytacją.

W n i o s e k: W art. 663 § 1 dodaje się zdanie drugie:

„O umieszczenie obwieszczenia o licytacji komornik może wezwać właściwy urząd gminny".

U z a s a d n i e n i e: Dotychczasowy stan okazał się niepraktyczny, gdyż komornicy udając się osobiście na miejsce dla umieszczenia obwieszczenia o licytacji, powodowali wielkie koszty. Jeśli zaś w niektórych wypadkach komornicy odnosili się do urzędów gminnych o umieszczenie obwieszczenia, urzędy te odmawiały temu żądaniu dla braku przepisów, obowiązujących ich do tych czynności.

W n i o s k i: W art. 616 § 1 po słowach: „w ciągu dwóch tygodni" dodaje się słowa: „od zawiadomienia przez komornika".

W art. 617 w zdaniu drugiem po słowach: „wierzycielowi służy" dodaje się słowa: „w ciągu dwóch tygodni od zawiadomienia przez komornika", oraz dodaje się zdanie trzecie: „Pozatem w przedmiocie przejęcia ruchomości obowiązują przepisy art. 616 § 1 i 2 zdanie pierwsze".

U z a s a d n i e n i e: Uzupełnienie powyższe konieczne jest dla jasności i uniknięcia nieporozumień. W szczególności oznaczony powinien być termin, w ciągu którego ma wierzyciel zgłosić wniosek o przejęcie nieruchomości na drugiej licytacji jak i unormować należy skutki braku oświad-

czenia wierzyciela (umorzenie postępowania).

Wyjawienie majątku.

Wniosek: Art. 623 § 1 otrzymuje brzmienie:

„Wniosek o nakazanie dłużnikowi złożenia wykazu i przysięgi, sąd rozpozna na posiedzeniu niejawnem; w razie uwzględnienia wniosku, sąd doręcza stronom postanowienie i wzywa strony na posiedzenie do złożenia wykazu i przysięgi. Wezwanie dłużnikowi powinno być doręczone przynajmniej na tydzień przed posiedzeniem".

Uzasadnienie: Na skutek tego postępowanie o wyjawienie majątku, będzie znacznie przyśpieszone, gdyż odpadnie pierwsze posiedzenie sądowe, wyznaczone obecnie do wysłuchania stron, będące zbędną formalnością, obciążającą sąd bez pożytku dla stron. Prawa dłużnika będą zabezpieczone przez przepis nakazujący doręczenie mu wezwania na termin do odebrania wykazu i przysięgi przynajmniej na tydzień przed posiedzeniem. Po otrzymaniu tego wezwania wraz z postanowieniem, ma on możność wniesienia zażalenia i połączenia z zażaleniem w myśl ogólnych przepisów wniosku o wstrzymanie postanowienia co do odebrania przysięgi, aż do załatwienia zażalenia. Jeżeli to zażalenie nie będzie oczywiście bezzasadne dla zwłoki, to sąd wstrzyma odebranie wykazu i przysięgi.

Egzekucja z nieruchomości.

Wniosek: Art. 690 otrzymuje następujące brzmienie: „Po uprawomocnieniu się postanowienia o przybiciu, sąd bezzwłocznie wzywa licytanta, który uzyskał przybicie (nabywcę), aby w ciągu dwóch tygodni od wezwania złożył do depozytu sądowego cenę nabycia z ustawowemi odsetkami od dnia przybicia z potrąceniem rękojmi, złożonej w gotowiźnie".

Uzasadnienie: Odnośna zmiana wskazana jest z tego powodu, iż nabywca nie wie, kiedy przybicie uprawomocniło się, a nie można od niego wymagać, aby ustawicznie udawał się do sądu i dowiadywał się, czy przybicie stało się prawomocnem.

Egzekucja przez zarząd przymusowy.

Wniosek: Art. 758 skreśla się.

Uzasadnienie: Praktyka egzekucyjna przed wprowadzeniem K. P. C. wykazała, iż zarząd przymusowy był skutecznym środkiem egzekucyjnym, szczególnie odnośnie nieruchomości miejskich i dlatego należałoby dać wierzycielowi możność szerszego stosowania tego środka egzekucyjnego przez zniesienie ograniczeń przewidzianych w art. 758. Dzisiejszy stan sprawy prowadzi do tego, iż wierzyciele omijają ten przepis w ten sposób, iż prowadzą egzekucję przez zarząd przymusowy dla części wierzytelności, która zaspokojona być może z dochodu dwuletniego z nieruchomości, a po zaspokojeniu tej części wierzytelności wszczynają nową egzekucję dla ściągnięcia dalszej części. Ponadto ograniczenia z art. 758 prowadzą do tego, iż wierzyciele zajmują dochody z nieruchomości w trybie egzekucji z wierzytelności, a ten środek egzekucji jest specjalnie krzywdzący dla dłużników, gdyż pozbawiając ich dochodów, nie zostawia on funduszów na utrzymanie substancji i pokrycie koniecznych wydatków z własnością nieruchomości związanych.

Dlatego też w razie skreślenia art. 758 i zniesienia tem samem ograniczeń w ustanowieniu zarządu przymusowego, należałoby wykluczyć dopuszczalność egzekucji z dochodów z nieruchomości w trybie egzekucji z wierzytelności (przy zachowaniu oczywiście przepisów prawa materjalnego obowiązującego na ziemiach zachodnich t. j. §§-ów 1123—1125 niem. kod. cyw.) i przeprowadzić odpowiednie zmiany w art. 765 § 1 i 796 § 1 l. 2 K. P. C.

Podział sumy uzyskanej z egzekucji.

Wniosek: W art. 793 dodaje się na końcu słowa: „co do sum już ściągniętych".

Uzasadnienie: Przepis art. 793 wymaga powyższego ograniczenia, gdyż możność umawiania się osób interesowanych o podział sum, które dopiero mają być ściągnięte, daje pole do nadużyć i prowadzi do zaprzeczenia egzekucji.

Wniosek: Art. 796 § 1 l. 1 i art. 800 § 1 l. 1 otrzymują brzmienie: „koszty klauzuli wykonalności i koszty egzekucyjne".

Uzasadnienie: Sprawa zaspokojenia kosztów egzekucyjnych, o ile nie są wymienione w powyższych przepisach, jest dotychczas nieunormowana. Na zasadzie art. 523 § 1 wierzycielowi służy prawo do kosztów egzekucyjnych i koszty te podlegają ściągnięciu wraz z egzekwowanem roszczeniem. Tymczasem koszty nie wymienione w art. 796 § 1 l. 1 i art. 800 § 1 l. 1 nie mogą być zaspokojone w kategorji „innych wierzytelności" (art. 796 § 1 l. 9 iart. 800 § 1 l. 7), gdyż wydzielona wierzycielowi suma zaliczona będzie na koszty procesu, następnie na odsetki, a w końcu na kapitał, — a o kosztach egzekucyjnych niema żadnej wzmianki (art. 797 § 2 i 801 § 2). Również nieuregulowana jest sprawa kosztów klauzuli, których nie należy uważać ani za koszty procesu, ani za koszty egzekucyjne.

Postępowanie zabezpieczające.

Wniosek: W art. 851 należy dodać słowa: „5) przez zarząd przymusowy“.

Uzasadnienie: Niema istotnej potrzeby wykluczenia tego skutecznego środka egzekucyjnego przy zabezpieczeniu roszczeń pieniężnych tembardziej, że zabezpieczając roszczenia niepieniężne sąd po myśli art. 859 może ustanowić zarząd przymusowy.

Wniosek: W art. 861 skreśla się słowa: „ani grzywny, ani“.

Uzasadnienie: Zatem w drodze zabezpieczenia, można będzie stosować przeciwko dłużnikowi grzywnę jako sankcję niezastosowania się do tymczasowego zarządzenia, co konieczne jest z tego powodu, iż inaczej nie ma w wielu wypadkach sposobu wymuszania roszczeń niepieniężnych. — W szczególności przy utrzymaniu dzisiejszego przepisu art. 861 zabezpieczenie powództwa na zasadzie art. 860 nie przedstawia żadnej wartości.

Adwokatura w dyskusji sejmowej.

Referat o budżecie Ministerstwa Sprawiedliwości kol. posła Siody.

Współpraca sędziów, prokuratorów i adwokatów zdaniem referenta, nie jest harmonijna i coraz więcej pozostawia do życzenia. W pewnym stopniu ponoszą winę zbyt młodzi, nie posiadający doświadczenia życiowego, sędziowie, wywołując często ostremi wystąpieniami niepotrzebne scysje; dalej przyczynia się do tego obniżenie poziomu stanu adwokackiego, co znajduje się w związku z pauperyzacją adwokatury na tle kryzysu gospodarczego i systematycznego ograniczania praw adwokatów do zastępowania stron przed całym szeregiem urzędów, pozatem na tle nowej ordynacji adwokackiej Państwo pozbawiło się dobrowolnie wszelkiej ingerencji na przyszły skład adwokatury, umożliwiając tem samem dostęp do adwokatury wszelkim, nawet niepożądanym elementom; dla podniesienia poziomu stanu adwokackiego należałoby wprowadzić chociażby czasową uprzednią aplikację sądową.

Kol. poseł Sioda zaznaczył, że pomimo art. 48 pkt. 5 Pr. o ustr. adw., Ministerstwo nie zasięgało opinji Naczelnej Rady Adwokackiej o projektach ustaw, w pewnej mierze ograniczających prawa adwokatury. Stwierdzić zaś należy — podniósł referent — że właśnie adwokaci praktycy mają ciągłą styczność z ustawodawstwem państwowem, odnoszącem się do wszelkich dziedzin życia i że adwokatura, jako niezbędny współczynnik wymiaru sprawiedliwości, interpretując stale przepisy ustawowe w zastosowaniu ich do niezliczonych przypadków życiowych, najdokładniej poznaje braki naszego ustawodawstwa i doświadczeniem swem może być bardzo pomocna przy projektowaniu nowych ustaw lub nowelizacji starych.

Nawiązanie ścisłego kontaktu wszystkich komórek ustawodawczych z władzami adwokatury byłoby wysoce pożytecznem dla naszego ustawodawstwa, które nawet z punktu widzenia czysto budżetowego nieraz budzi zastrzeżenia.

W dalszym ciągu referent zobrazował sytuację materjalną adwokatury: „Nie ulega wątpliwości, że ogólny kryzys gospodarczy w całej pełni dotknął również stan adwokacki i że skutkiem tego obniżył się poziom etyki pewnej części adwokatów. Stwierdzić jednakże należy, że winę tego w wielkiej części ponosi systematyczne ograniczanie praw adwokatury, która w ostatnim czasie pozbawiona została prawa zastępstwa przed całym szeregiem urzędów, jako to władzami administracyjnemi I-szej instancji, sądem kupieckim, sądem przemysłowym i innemi. Równocześnie zaś nakłada się na adwokatów coraz większe ciężary, nakładając na nich choćby obowiązek prowadzenia spraw ubogich bez jakiegokolwiek ekwiwalentu. Mam zaś wrażenie, że niema do tego żadnej głębszej potrzeby, albowiem praktyka życia codziennego wykazuje, że strony, którym zależy na odpowiedniem opracowaniu sprawy, zlecają to adwokatowi, przed sądem zaś zastępują ich doradcy prawni, których ilość właśnie w ostatnich latach ogromnie się wzmogła. Wielką krzywdę wyrządziła też adwokatom Polska Ustawa Notarjalna, która wykluczyła adwokatów od możności zajmowania stanowiska notarjusza“.

Niebezpieczną poprostu dla stanu adwokackiego jest nowa ordynacja adwokacka, w której Państwo pozbawiło się dobrowolnie wszelkiej ingerencji na przyszły skład adwokatury, udostępniając tem samem wstęp do adwokatury wszelkim elementom. Biorąc pod uwagę, że adwokatura powinna być współczynnikiem wymiaru sprawiedliwości, taki stan rzeczy budzi poważne zastrzeżenia. Koniecznym wymogiem podniesienia poziomu przyszłej adwokatury wydaje się wprowadzenie czasowe aplikacji sądowej .

Z Rad (Izb) Adwokackich.

Naczelna Rada Adwokacka powzięła na ostatnich posiedzeniach p. i. następujące postanowienia ogólniejszego znaczenia:

I. Uznać należy, że na listę adwokatów lub na listę aplikantów adwokackich może

być wpisany ten, kto posiada dyplom z ukończenia Wydziału Prawa w szkołach akademickich b. Cesarstwa Rosyjskiego przed 1 października 1917 r., a w szkołach akademickich b. Monarchji Austro-Węgierskiej i Rzeszy Niemieckiej — przed 1 listopada 1918 r. — o ile odpowiada ponadto pozostałym wymaganiom Prawa o ustroju adwokatury.

II. Naczelna Rada Adwokacka na zasadzie art. 48 p. 3 Prawa o ustroju adw. postanawia:

1. Ustalić, jako jednolitą zasadę wytyczną wykonywania zawodu adwokackiego, że adwokat, chcący zatrudnić w swej kancelarji jednego lub więcej aplikantów adwokackich, powinien uprzednio wyjednać zezwolenie Rady Adwokackiej, która władną jest zezwolenia odmówić, jeżeli petent pod względem zawodowym lub etycznym nie daje rękojmi należytego wychowania i wykształcenia aplikanta adwokackiego, tudzież że brak zezwolenia Rady Adwokackiej na przyjęcie aplikanta stanowi przeszkodę do wpisania kandydata na listę aplikantów adwokackich, chociażby kandydat przedstawił zaświadczenie adwokata (patrona) o gotowości przyjęcia go na praktykę.

2. Zwrócić się do Pana Ministra Sprawiedliwości z prośbą, żeby na zasadzie art. 41 Prawa o ustroju sądów powszechnych wystąpił do Sądu Najwyższego z wnioskiem o wyjaśnienie w całym składzie Izby Karnej przepisów art. 100 Prawa o ustr. adw. w związku z innemi przepisami tegoż Prawa i o ustalenie, czy uchwalona przez Naczelną Radę Adwokacką jednolita zasada wytyczna wykonywania zawodu adwokackiego, wyłożona w punkcie pierwszym jest zgodna z przepisami Prawa o ustr. adw., a w razie uznania sprzeczności jej z przepisami art. 99 i 100 Prawa o ustr. adw., czy może być w pierwszej swej części utrzymana w mocy, jako zasada obowiązująca w stosunkach wewnętrznych adwokatury, pod rygorem odpowiedzialności dyscyplinarnej adwokatów i aplikantów adwokackich w razie jej uchybienia.

III. Naczelna Rada Adwokacka postanawia: składkę wpisową dla osób przechodzących do adwokatury bezpośrednio ze stanowiska sędziów, prokuratorów, wiceprokuratorów lub podprokuratorów sądów powszechnych, wojskowych i administracyjnych określić na złotych 500. Ulga ta nie ma zastosowania w razie stwierdzenia niewątpliwej bezzasadności ze względu na stan majątkowy kandydata.

IV. Wobec zaostrzenia się w adwokaturze antagonizmów zawodowych, koleżeńskich, narodowościowych i wyznaniowych, Naczelna Rada Adwokacka jednomyślnie uchwala: 1) wezwać Panów Kolegów Adwokatów do zachowania spokoju i unikania w stosunkach adwokackich wszelkich wystąpień o charakterze manifestacyjno-agitacyjnym na tle antagonizmów zawodowych, koleżeńskich, narodowościowych i wyznaniowych lub niewłaściwego reagowania na nie; 2) polecić Radom Adwokackim, żeby zwracały szczególną uwagę na ujemne objawy takich wystąpień i w razie powzięcia o nich wiadomości z urzędu nakazywały niezwłoczne przeprowadzenie dochodzeń celem wykrycia i pociągnięcia do odpowiedzialności dyscyplinarnej adwokatów, winnych uchybienia powadze i godności stanu.

V. Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej znajduje:

a) że na mocy art. 85 przep. o koszt. sąd. (Dz. U. Nr. 93, poz. 837 r. 1934) w razie dochodzenia w procesie karnym roszczeń majątkowych, wynikających z przestępstwa, opłaty sądowe pobiera się według przepisów rozdziału I i II przep. o koszt. sądowych;

b) że według tegoż art. 85 jedynie wnoszone w toku dochodzeń wstępnych przez powoda cywilnego pisma i załączniki są wolne od opłaty od podań i od załączników, z czego wynika, że załączniki wnoszone do sądu po zakończeniu śledztwa winny być opłacone po 50 gr. od każdego załącznika (art. 42 przep. o koszt. sąd.);

c) że zgodnie z art. 85 przep. o koszt. sąd. nie należy pobierać opłat za doręczenie od powoda cywilnego;

d) że niezależnie od wartości powództwa cywilnego, zgodnie z art. 28 przep. o koszt. sąd., suma wpisu stosunkowego w sprawie karnej, toczącej się przed sądem okręgowym, nie może wynosić mniej niż 10 zł.;

e) że wobec różnorodnych w poruszonych kwestjach zarządzeń w różnych sądach należy zwrócić się do P. Ministra Sprawiedliwości z prośbą o miarodajne w drodze okólnika wyjaśnienie w celu ujednostajnienia praktyki sądowej — postanowił: zwrócić się do Pana Ministra Sprawiedliwości z prośbą o wydanie okólnika, wyjaśniającego kwestje, poruszone w niniejszem postanowieniu.

VI. Prezes Rady zakomunikował, iż na zebraniu ogólnem Sądu Dyscypl. Odw., odbytem w dniu 7 marca 1936 r. zapadły uchwały następujące: 1. w sprawie wykładni art. 76 pr. o ustr. adw. postanowiono wyjaśnić: *a)* że art. 76 ust. 3 Prawa o ustroju adwokatury odnosi się wyłącznie do uchwały, zapadłej wskutek wniosku rzecznika dyscyplinarnego ewentualnie prokuratora o przeprowadzenie postępowania dyscyplinarnego, nie dotyczy natomiast

uchwały Sądu Dyscyplinarnego, zapadłej wskutek zażalenia osoby prywatnej na postanowienie rzecznika, umarzające dochodzenie dyscyplinarne, *b)* że zagadnienie dopuszczalności środków prawnych przeciwko postanowieniu rzecznika z art. 75 ust. 3 Prawa o ustroju adwokatury rozstrzyga wyłącznie przepis art. 75, według którego postanowienie rzecznika dyscyplinarnego ulega zaskarżeniu do Sądu Dyscyplinarnego w ciągu dni 7-miu od doręczenia, uchwała zaś Sądu Dyscyplinarnego jest ostateczna, *c)* że Sądy Dyscyplinarne powinny zwracać osobom prywatnym ewentualne zażalenia na uchwały Sądu Dyscyplinarnego, odmawiające przeprowadzenia rozprawy dyscyplinarnej, z zaznaczeniem, że uchwała Sądu Dyscyplinarnego, zapadła w tym przedmiocie, jest ostateczna, —

i 2. w sprawie wydawania przez sądy dyscyplinarne wyroków łącznych postanowiono uznać, że w adwokackiem postępowaniu dyscyplinarnem wogóle łączenie kar jest niedopuszczalne i że adwokackie sądy dyscyplinarne w żadnym wypadku nie mogą wydawać wyroków łącznych, lecz winny wymierzać karę oddzielnie za każde odrębne wykroczenie lub uchybienie, że jednak, jeżeli dla udogodnienia postępowania kilka wykroczeń lub uchybień zostało objętych jednym wnioskiem rzecznika dyscyplinarnego lub jedną uchwałą, wdrażającą jedno postępowanie dyscyplinarne, to za wszystkie te wykroczenia lub uchybienia może być wymierzona przez sąd dyscyplinarny adwokacki jednym wyrokiem odpowiednia jedna kara dyscyplinarna.

Z Oddziałów Związku A. P.

Oddział Lwowski.

W dalszym ciągu akcji odczytowej z dziedziny nowego ustawodawstwa urządził Zarząd Oddziału Z. A. P. w styczniu, lutym i marcu b. r. w lokalu Związku nową serję wykładów. I tak w lutym i marcu b. r. odbyły się wykład kol. Moszkowicza o najnowszych zmianach niektórych ustaw podatkowych a następnie kilka wykładów kol. prof. Allerhanda o nowej ustawie upadłościowej.

Referent wyjaśnił kwestje wątpliwe, wskazując na analogiczne postanowienia ustaw o upadłościach zagranicą obowiązujących oraz na motywy Komisji Kodyfikacyjnej.

Po zakończeniu tego cyklu wykładów, wygłosił kol. prof. Honzatko na dwóch posiedzeniach referat o nowelizacji ustawy wekslowej przez Sejm uchwalonej na podstawie konwencji genewskiej i wskazał na różnice między stanem prawnym dotychczasowym a nowo wprowadzonymi przepisami.

Narazie zapowiedziane są dalsze odczyty referendarzy Prokuratorji Generalnej Zacharjasiewicza „O praktyce u adwokata angielskiego na podstawie własnych spostrzeżeń w Londynie i Waligórskiego „O stanie prawnictwa we Włoszech“ na podstawie studjów we Florencji.

Towarzyskie zebrania czwartkowe co tydzień cieszyły się większą frekwencją kolegów.

Oddział Warszawski.

Walne Zgromadzenie Oddziału Warszawskiego Związku Adwokatów Polskich. Odczyt kol. L. Nowodworskiego p. t. „Organizacja społeczna adwokatury“.

W dniu 29 lutego odbyło się w lokalu Rady Adwokackiej Zwyczajne Zgromadzenie Walne Oddziału Warszawskiego pod przewodnictwem b. Prezesa Naczelnej Rady Adwokackiej i Dziekana, kol. Bolesława Bielawskiego.

Kol. Antoni Jurkowski, jako wiceprezes Oddziału i kol. Zygmunt Blenau, jako sekretarz, złożyli ogólne sprawozdanie z działalności Zarządu za rok ubiegły, a kol. Bronisław Zdanowicz, jako skarbnik, — sprawdzone przez Komisję rewizyjną, sprawozdanie kasowe.

Obok udziału członków Zarządu Oddziału Warszawskiego w posiedzeniach i pracach Zarządu Głównego Związku oraz odbywanych perjodycznie posiedzeń Zarządu Oddziału celem omawiania i załatwiania spraw bieżących (specjalne posiedzenie w dniu 24 stycznia 1935 r. poświęcono omówieniu zajść na zgromadzeniu walnem Izby Adwokackiej Krakowskiej w dniu 23 listopada 1935 r.), wznowiono w okresie sprawozdawczym — z zamiarem stałego urządzania w przyszłości — zaniechane już przez czas pewien zebrania odczytowo-dyskusyjne członków Oddziału z udziałem zaproszonych gości. Pierwsze takie zebranie odbyło się dnia 21 listopada 1935 r. z odczytem kol. Zygmunta Nagórskiego p. t. „Zadania Rad Adwokackich“; odczyt drugi — kol. Leona Nowodworskiego p. t. „Organizacje społeczne adwokatury“ połączony został właśnie z walnem zgromadzeniem sprawozdawczem; w okresie najbliższym odbyć się mają odczyty kolegów Antoniego Chmurskiego i Bolesława Bielawskiego.

Sprawozdanie kolegów Jurkowskiego i Blenau'a podkreśliło, dalej, konieczność wybitnego wzmożenia działalności Oddziału Warszawskiego i zwiększenia liczby jego członków — zwłaszcza wobec mającego nastąpić jesienią r. b. przeniesienia siedziby

Zarządu Głównego do Warszawy i projektowanego w związku z tem uroczystego obchodu 25-lecia istnienia Związku.

Celem ożywienia życia towarzyskiego wśród członków Oddziału i polskiej adwokatury stołecznej wogóle, Zarząd postanowił urządzić specjalny lokal klubowy Związku; z różnych względów oraz gwoli zmniejszenia związanych z tem kosztów osiągnięto już porozumienie z „Polskiem Stowarzyszeniem Prawników Kresowców w Warszawie“, „Stowarzyszeniem Prawników Polskich“ i „Klubem Adwokatów“ co do urządzenia lokalu wspólnego; zrealizowanie powyższego zamierzenia, co nastąpić ma w najbliższym czasie, przyczynić się może, niewątpliwie, do zbliżenia oraz zogniskowania w łonie Związku liczniejszych szeregów adwokatów polaków, tak bardzo dziś rozprószonych w różnych organizacjach.

Przed przystąpieniem do wyborów przewodniczący oznajmił, że dotychczasowy długoletni prezes Oddziału mecenas Cezary Ponikowski prosi o niewybieranie go ponownie, z powodu swych obowiązków, jako Prezesa Zarządu Głównego Z. A. P. Wobec tego na Prezesa Oddziału powołano dotychczasowego wiceprezesa kol. Antoniego Jurkowskiego, na wiceprezesa — dotychczasowego sekretarza kol. Zygmunta Blenau'a. Pozatem wybrano:

Do Zarządu Oddziału: kolegów: Bolesława Bielawskiego, Ludwika Domańskiego, Aleksandra Jackowskiego, Zygmunta Nagórskiego, Leona Nowodworskiego, Wacława Szumańskiego, Antoniego Tyszyńskiego, Marjana Tomasiniego, Stanisława Wilczyńskiego, Bronisława Zdanowicza, a na zastępców: Wacława Bitnera i Kazimierza Żołędziowskiego.

Do Komisji Rewizyjnej: kol. Aleksandra Czerskiego, Hermana Eberhardta i Leopolda Żaryna.

Do Sądu Koleżeńskiego: kol. Czesława Białaszewicza, Stefana Chomiczewskiego, Leona Czeszera, Adolfa Nisensona i Stanisława Szczepańskiego.

Na delegatów na Zgromadzenie Walne Związku: kol. Wacława Bitnera, Aleksandra Korybut-Daszkiewicza, Stanisława Kijeńskiego i Zdzisława Nowickiego.

Po zakończeniu części porządkowej odbyło się zebranie z udziałem zaproszonych gości, na którem kol. Leon Nowodworski, wiceprezes Zarządu Głównego Związku, wygłosił odczyt na temat „Organizacje społeczne adwokatury“.

Zarząd Oddziału Warszawskiego postanowił wydać powyższy odczyt w postaci osobnej broszury, która ma się niebawem ukazać w druku. Referent poruszył przedewszystkiem powody, które wogóle rodzić mogą potrzebę istnienia wolnych zrzeszeń adwokatury obok jej organizacji urzędowej; zobrazował w krótkich słowach tego rodzaju związki, istniejące zagranicą; wspomniał o przedwojennej działalności „Kasy pomocy adwokatów przysięgłych w Warszawie“ i „Koła Młodych Prawników“; w krótkim zarysie przedstawił działalność Związku Adwokatów Polskich od chwili jego powstania w 1911 roku do Zjazdu Lwowskiego w 1914 r., a następnie w odrodzonem już Państwie Polskiem, którego cały obszar objęła działalność Związku; wreszcie omówił okoliczności powstania, cele i działalność innych zrzeszeń i ugrupowań, istniejących wśród adwokatury polskiej, jako to: „Polski Związek Prawników Kresowców w Warszawie“, „Klub Adwokatów“, „Zrzeszenie prawników socjalistów w Polsce“, „Narodowe Zrzeszenie Adwokatów“, „Stowarzyszenie Prawników Polskich“, „Koło Adwokatów Rzeczypospolitej Polskiej“.

Myślą przewodnią odczytu było przekonanie, że ta mnogość zrzeszeń adwokatów-polaków, powodująca rozbicie lub rozproszkowanie, jest niepożądana w tak anormalnych warunkach narodowościowych, jakie zachodzą w adwokaturze naszego Państwa; że jeśli nawet te czy inne względy rodzą potrzebę utrzymania nadal tych czy innych organizacyj odrębnych, — to w każdym razie koniecznem jest jednoczesne istnienie i żywa działalność jednej, wielkiej, mocnej organizacji społecznej, łączącej i wyobrażającej adwokaturę polską, jako całość, zdolnej nadawać jej ton i podnosić jej znaczenie, i że do spełnienia tej roli powołany jest właśnie Związek Adwokatów Polskich, obchodzący w roku bieżącym dwudziestopięciolecie istnienia.

Przekonanie powyższe niewątpliwie nurtuje w szeregach adwokatury polskiej. Oby jaknajprędzej znalazło konkretny i mocny wyraz!

W dyskusji, jaka się wywiązała po odczycie, zabierali głos koledzy W. Szumański, T. Michalski, St. Kijeński, W. Tyrchowski.

* * *

Zarząd Oddziału Warszawskiego Związku Adwokatów Polskich — po omówieniu zajść na Zgromadzeniu Walnem Adwokatów Izby Krakowskiej w dniu 23 listopada 1935 r. na tle wystąpienia członków Izby — adwokatów z Kielc, — widząc w wystąpieniu adwokatów kieleckich wyraz troski o obronę polskości adwokatury w Państwie naszem — sprawy, która jest naczelnym celem i zadaniem Związku Adwokatów Polskich, widząc w niedo-

puszczalnym sposobie zareagowania na Zgromadzeniu Izby Krakowskiej na wystąpienie adwokatów kieleckich jeden z przejawów nienormalnych stosunków w adwokaturze, zwraca się do Zarządu Głównego Związku, aby wspomniane wypadki rozważył i zajął co do nich stanowisko, odpowiadające godności adwokatury polskiej.

ZAPROSZENIE

na XXVII posiedzenie Zarządu Głównego, które się odbędzie w sobotę i niedzielę w dniach 9 i 10 maja 1936 r. we Lwowie w lokalu Związku Adwokatów Polskich przy ul. Zimorowicza 5.

Uwaga: Prezesi Oddziałów albo ich zastępcy lub delegowani w ich miejsce przez Zarządy Oddziałów członkowie tych Oddziałów mogą brać udział w posiedzeniach Zarządu Głównego z głosem stanowczym (art. 31 statutu) wszyscy zaś inni członkowie Oddziałów, jako słuchacze.

Porządek obrad

dnia 9 maja (sobota) godz. 9.30 przedpoł.

1. Stwierdzenie legitymacji delegatów i kompletu.
2. Odczytanie protokołu XXVI. posiedzenia Zarządu Głównego w Lublinie.
3. Sprawozdanie Wydziału Wykonawczego.
4. Sprawozdanie kasowe i sprawozdanie z Funduszu Aplikantów im. ś. p. Antoniego Dzیędzielewicza.
5. Sprawozdanie poszczególnych Oddziałów Z. A. P.
6. Sądownictwo administracyjne pierwszej instancji.
7. Przeniesienie siedziby Z. A. P. do Warszawy po myśli art. 1 statutu.
8. Obchód dwudziestopięciolecia istnienia Związku.
9. Obrona polskości adwokatury.
10. Obecny stan sądownictwa, adwokatury i notarjatu (referenci poszczególnych Oddziałów).

Dnia 10 maja (niedziela) godz. 10 przedpoł.

11. Dokończenie dyskusji i powzięcie uchwał.
12. Oznaczenie miejsca i czasu następnego posiedzenia.
13. Wolne głosy.

ZAPROSZENIE

na ZWYCZ. WALNE ZGROMADZENIE Związku A. P., które się odbędzie we Lwowie, d. 10 maja 1936 (niedziela) o g. pół do 12-tej w poł. w lokalu Związku przy ul. Zimorowicza 5 II. p.

W Zgromadzeniach Walnych biorą udział:

1. Prezes Związku, jego zastępcy, członkowie Zarządu Głównego oraz związkowej Komisji Rewizyjnej.
2. Prezesi Oddziałów, sekretarze, skarbnicy wszystkich Oddziałów Związku lub ich zastępcy.
3. Delegaci Oddziałów lub ich zastępcy wybrani przez Walne Zgromadzenie Oddziałów (art. 20) w liczbie trzech, jeśli Oddział liczy nie więcej jak 100 członków; przy większej zaś liczbie członków dodaje się po jednym delegacie na każdych 30-tu członków. Delegatem może być członek innego Oddziału Związku. Wszyscy inni członkowie Związku mogą uczestniczyć w Zgromadzeniu Walnem Związku jedynie z głosem doradczym (art. 28 statutu).

W razie braku statutowego kompletu (art. 30) odbędzie się następne Zgromadzenie Walne tegoż dnia w pół godziny po pierwszem z tym samym porządkiem obrad (art. 24 i 30).

Porządek obrad.

1. Zagajenie.
2. Odczytanie i przyjęcie protokołu poprzedniego Walnego Zgromadzenia.
3. Sprawozdanie Zarządu Głównego:
   a) z czynności za rok 1935,
   b) z obrotu kasowego za r. 1935 wraz z budżetem na rok 1936.
4. Określenie na rok 1936 wysokości wpisowego, składek miesięcznych członkowskich i rozdziału ich między Zarząd Główny i Oddziały Związku (art. 29 d. r. statutu).
5. Powzięcie uchwał w sprawach ogólnego znaczenia dla adwokatury.
6. Powzięcie uchwały o przeniesienie siedziby Zarządu Głównego Z. A. P. do Warszawy po myśli art. 1 statutu.
7. Wybory na rok 1936: *a)* Prezesa Związku; *b)* 4 Wiceprezesów; *c)* 18 członków Zarządu Głównego; *d)* 3 członków i 2 zastępców Komisji Rewizyjnej.
8. Objęcie przewodnictwa przez Prezydjum (w przerwie ukonstytuowanie się nowego Zarządu Głównego, art. 31 statutu).
9. Wnioski Oddziałów i ich członków, zgłoszone w zakresie art. 29 w terminie, § 10 regulaminu Walnego Zgromadzenia Związku.

Uczczenie pamięci ś. p. Antoniego Dzیędzielewicza przez uroczyste umieszczenie portretu w lokalu Związku.

Wydział Wykonawczy Związku A. P. uprasza Kolegów Skarbników Oddziałów o przekazanie zaległości składek.

Wydawca: Związek Adwokatów Polskich we Lwowie. Redaguje: **Komitet redakcyjny.**
Redaktor odpow.: **Dr. Bruno Blumenfeld.** Pierwsza Związkowa Drukarnia we Lwowie, Lindego 4. Tel. 225-23.